

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

วารสารเป็นสิ่งพิมพ์เผยแพร่ภายใต้ชื่อเดียวกัน โดยมีหมายเลขประจำฉบับ หรือ วัน เดือน ปี กำกับ ในแต่ละฉบับประกอบด้วยบทความหลาย ๆ บทความ และมีการตีพิมพ์ออกมาเป็นระยะ มีกำหนดออกแน่นอน หรือค่อนข้างแน่นอน มากกว่าปีละ 1 ฉบับ ตั้งแต่รายวัน รายสัปดาห์ รายบัณฑิต รายเดือน ราย 3 เดือน ราย 6 เดือน เป็นต้น โดยตั้งใจจะออกต่อเนื่องตลอดไป (Davinson, 1978) ครอบคลุมถึงวารสารวิชาการ วารสารประชาสัมพันธ์ วารสารวิจารณ์หรือปริทัศน์ วารสารทั่วไป นิตยสาร ตลอดจนวารสารครุชนิเทศและสาระสังเขป

วารสารเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญของห้องสมุด เนื่องจากเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้ ความคิด เสนอความเคลื่อนไหวและพัฒนาการของวิทยาการสาขาต่าง ๆ ที่ได้จากการค้นคว้าวิจัย รวมทั้งข้อมูลสถิติ ประกาศ จดหมายโต้ตอบ การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ และบริการ รวมทั้งเทคโนโลยีต่าง ๆ นอกจากนี้วารสารยังมีการพิมพ์ออกมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เสนอเรื่องราวใหม่ ๆ ได้ทันเวลาที่ ดังนั้น สารนิเทศที่ได้จากวารสารจึงมีความทันสมัยกว่าสารนิเทศจากแหล่งอื่น ๆ (Osborn, 1980)

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในฐานะเป็นแหล่งบริการเพื่อการค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ นิสิต นักศึกษา ตลอดจนบุคลากรทุกระดับของมหาวิทยาลัย ได้ตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของวารสาร จึงให้ความสำคัญอย่างมากต่อการจัดหาวารสารมาไว้ให้บริการ มีการจัดสรรงบประมาณวารสารแยกออกจากทรัพยากรสารสนเทศอื่น ๆ ของห้องสมุด รวมทั้งมีการบอกรับเป็นสมาชิกวารสารชื่อสำคัญ ๆ โดยเฉพาะวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังจัดหาวารสารทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ รูปแบบวัสดุย่อส่วน และรูปแบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์-รวม เพื่อให้ครอบคลุมวารสารได้ทุกสาขาวิชาที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม วารสารที่ห้องสมุดจัดหาเข้ามานั้น ห้องสมุดยังต้องพิจารณาในเรื่องการจัดเก็บ เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงวารสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว จนมีการกล่าวว่าวารสารในห้องสมุดอาจจะไม่มีคุณค่า หรือมีค่าเป็นศูนย์ หากวารสารไม่ได้รับการจัดแสดงหรือทำให้มีการเข้าถึงอย่างง่าย โดยเฉพาะเมื่อมีฉบับใหม่ ๆ เข้ามา (Davinson, 1978) และจากการที่วารสารเป็นสิ่งพิมพ์

ที่มีลักษณะแตกต่างจากสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น คือเมื่อมอบรับแล้วห้องสมุดจะได้รับวารสารชื่อนั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้วารสารในห้องสมุดขยายตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อถึงการเตรียมเนื้อที่จัดเก็บ โดยเฉพาะการจัดเก็บวารสารในรูปสิ่งพิมพ์

ในทางปฏิบัติห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐทั้งในและต่างประเทศ จัดเก็บวารสารแยกจากสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ โดยดำเนินการจัดเก็บในลักษณะต่างกัน เช่น ห้องสมุดบางแห่งมีห้องวารสารเป็นสัดส่วน จัดเก็บทั้งวารสารฉบับปัจจุบัน และฉบับย้อนหลังไว้ด้วยกัน บางแห่งเก็บวารสารฉบับปัจจุบันไว้ในห้องอ่านวารสาร และแยกวารสารฉบับย้อนหลังไปเก็บไว้ในบริเวณอื่น ๆ ของห้องสมุด เช่น จัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังเย็บเล่มไว้บริเวณเดียวกับชั้นหนังสือทั่วไป (Wright, 1977) ส่วนวารสารฉบับย้อนหลังเล่มปลีกเก็บไว้หลังเคาน์เตอร์บริการผู้ใช้ ห้องสมุดบางแห่งไม่มีห้องวารสารเป็นสัดส่วน แต่จะจัดเป็นมุมสำหรับเก็บวารสาร เป็นต้น

นอกจากนั้นในการจัดวารสารขึ้นชั้นบริการ ทั้งวารสารฉบับปัจจุบันและฉบับย้อนหลังจะมีทั้งในระบบชั้นเปิดและระบบชั้นปิด กล่าวคือ ห้องสมุดบางแห่งจัดเก็บวารสารฉบับปัจจุบันในระบบชั้นเปิด ในขณะที่บางแห่งนำวารสารวิชาการฉบับปัจจุบันภาษาอังกฤษที่มีการใช้มากจัดเก็บในระบบชั้นปิด เพื่อให้มีการใช้อย่างทั่วถึง (สุภลักษณ์ โรจน์เกตุ. สัมภาษณ์, 2536) ส่วนวารสารฉบับย้อนหลังเย็บเล่ม ห้องสมุดส่วนใหญ่ก็ให้บริการในระบบชั้นเปิด อย่างไรก็ตามมีห้องสมุดบางแห่งจัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังทั้งเล่มปลีกและเย็บเล่มในระบบชั้นปิด เนื่องจากเห็นว่าสามารถจัดให้บริการและควบคุมดูแลวารสารได้เหมาะสมกว่าระบบชั้นเปิด (เรืองศรี จุลละจินดา. สัมภาษณ์, 2537)

สำหรับการจัดเรียงวารสารฉบับปัจจุบันและฉบับย้อนหลังนั้น ห้องสมุดส่วนใหญ่จัดเรียงตามลำดับอักษรชื่อวารสาร ห้องสมุดบางแห่งจัดหมู่ตามเนื้อหาของวารสาร ในขณะที่ห้องสมุดบางแห่งจัดเรียงวารสารฉบับปัจจุบันตามเนื้อหาวิชาที่มหาวิทยาลัยสอน และตามประเภทของวารสาร (อัญชลี อานาจธรรม และ พรพรรณ คีตากร. สัมภาษณ์, 2536)

ส่วนวารสารรูปแบบอื่น คือ วารสารรูปแบบวัสดุย่อส่วน และรูปแบบฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดี-รอม ทั้งฐานข้อมูลบรรณานุกรมและเอกสารฉบับเต็ม (full text) ห้องสมุดมักเก็บไว้ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การใช้เครื่อง รวมทั้งการดูแล และการบำรุงรักษา ซึ่งได้แก่ หน่วยโสตทัศนศึกษาหรือหน่วยบริการ โดยจัดเก็บขึ้นชั้นในระบบชั้นปิด เรียงตามเลขทะเบียนที่ได้รับเข้ามา

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าห้องสมุดจะใช้วิธีใดในการจัดเก็บวารสาร ย่อมก่อให้เกิดปัญหา และผลกระทบต่อผู้ใช้ ดังนี้

1. ด้านสถานที่จัดเก็บ การจัดเก็บวารสารฉบับปัจจุบัน และฉบับย้อนหลัง รวมไว้ในห้องอ่านวารสาร ทำให้วารสารฉบับย้อนหลังเย็บเล่มเพิ่มจำนวนมากขึ้นในแต่ละปี ส่งผลให้บริเวณที่นั่งอ่านคับแคบ ผู้ใช้ไม่มีที่นั่งอ่านอย่างเพียงพอ (จันทร์เพ็ญ เล่าอิทธิโชติ, 2536) ส่วนการจัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังไว้ไกลจากบริเวณที่นั่งอ่าน ทำให้เกิดอุปสรรคในการใช้หรือ

การเข้าถึงวารสาร คือผู้ใช้ขาดความสะดวกและเสียเวลา (บังอร โพธิ์ทอง, 2531) รวมทั้งผู้ใช้บางคนอาจไม่ทราบว่าห้องสมุดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังไว้ที่ใด จึงใช้เฉพาะวารสารที่จัดเรียงไว้ในห้องอ่านเท่านั้น ส่วนการจัดเก็บวารสารในรูปแบบวัสดุย่อส่วนหรือซีดี-รอม ซึ่งห้องสมุดส่วนใหญ่จะนำไปจัดเก็บไว้ที่แผนกอื่น พบว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ไม่เกิดการใช้วารสารในรูปแบบดังกล่าว โดยเฉพาะการนำวัสดุย่อส่วนวารสารแยกจากวารสารฉบับย้อนหลังเย็บเล่ม (Mckay, 1990)

2. รูปแบบของวารสารที่จัดเก็บ วารสารที่จัดเก็บโดยการเย็บเล่ม ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการทำสำเนา และข้อความบางส่วนอาจขาดหายไป ทำให้ผู้ใช้ได้รับสารนิเทศไม่ครบถ้วน นอกจากนี้การเย็บเล่มวารสารยังทำให้ผู้ใช้ส่วนหนึ่งไม่มีโอกาสได้ใช้วารสารฉบับปลีก ที่นำมาเย็บเล่มรวมเข้าด้วยกัน ต้องรอคอยจากผู้ขายก่อน ส่วนการจัดเก็บวารสารในรูปแบบวัสดุย่อส่วนและฐานข้อมูลซีดี-รอมนั้น ผู้ใช้ไม่สะดวกในการเข้าถึง เนื่องจากต้องใช้กับเครื่องอ่านวัสดุย่อส่วน เครื่องเล่นซีดี-รอม และเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะผู้ใช้บางคนไม่รู้วิธีการใช้เครื่องฯ หรือห้องสมุดไม่เปิดโอกาสให้ใช้เครื่องด้วยตนเอง ผู้ใช้จึงชอบใช้วารสารในรูปแบบสิ่งพิมพ์มากกว่า (สมนา วัศสระ, 2534)

3. วิธีการจัดเก็บวารสาร การจัดเก็บวารสารในระบบชั้นปิด ผู้ใช้ต้องเสียเวลากรอกแบบฟอร์ม และให้เจ้าหน้าที่หยิบวารสารให้ ทำให้ไม่สะดวกในการใช้และไม่สามารถเลือกอ่านวารสารตามที่ตนต้องการได้ (สุรางค์ ศิริโรตม์สกุล, 2534) ส่วนการจัดเก็บวารสารในระบบชั้นเปิด แม้จะได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่ดี ในแง่ที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้ได้เข้าถึงวารสารด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการเสริมในด้านเสรีภาพทางปัญญาแก่ผู้อ่านมากกว่าระบบชั้นปิด (Hubbard, 1983) แต่ก็มีปัญหาในเรื่องการหาวารสารที่ต้องการไม่พบ เพราะวารสารกระจายไปอยู่ตามโต๊ะผู้อ่าน นอกจากนี้ผู้ใช้บางคนมีพฤติกรรมขอยืมวารสารไปครอบครองคราวละหลาย ๆ เล่ม รวมทั้งวารสารอาจถูกฉีก ดัดข้อความที่ต้องการ ทำให้ผู้ใช้ที่ต้องการบทความจากวารสารฉบับนั้นไม่มีโอกาสได้ใช้

จากการดำเนินการจัดเก็บวารสารของหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ และจากปัญหาจัดเก็บวารสารซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งกล่าวข้างต้น รวมทั้งงานวิจัยในเรื่องความสำเร็จและความล้มเหลวในการค้นหาวารสารของ Murfin (1980) และ สุนันท์ งานโลกกรวด (2529) ที่พบว่า การจัดเก็บวารสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความล้มเหลวในการเข้าถึงวารสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้วารสารของยุพดี จารุทรัพย์ (2535) ที่พบว่า ปัญหาการจัดเก็บวารสารเป็นปัญหาหนึ่งของการใช้วารสาร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ทศนคติ หรือ ความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ ในด้านสถานที่จัดเก็บ รูปแบบของการจัดเก็บวารสาร และวิธีการจัดเก็บวารสาร รวมทั้งปัญหา ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ใช้ เพื่อนำ

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับห้องสมุดต่าง ๆ ในการปรับปรุงระบบการจัดเก็บวารสารให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงตัวเล่มวารสารได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา

1. สภาพการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ ในด้านสถานที่จัดเก็บ รูปแบบของวารสารที่จัดเก็บ และวิธีการจัดเก็บวารสาร
2. ทักษะและปัญหาของผู้ใช้ต่อการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ ในด้านสถานที่จัดเก็บ รูปแบบของวารสารที่จัดเก็บ และวิธีการจัดเก็บวารสาร

สมมติฐาน

1. ผู้ใช้เห็นด้วยกับการจัดเก็บวารสารในประเด็นต่อไปนี้ ในระดับที่สูงกว่าลักษณะอื่น
 - 1.1 สถานที่จัดเก็บวารสาร ซึ่งมีห้องอ่านเป็นสัดส่วนเฉพาะ และเก็บวารสารฉบับปัจจุบันกับฉบับย้อนหลังไว้ด้วยกัน
 - 1.2 รูปแบบของวารสารที่จัดเก็บ โดยเก็บวารสารฉบับปัจจุบันและวารสารฉบับย้อนหลังในรูปสิ่งพิมพ์
 - 1.3 วิธีการจัดเก็บวารสารในระบบชั้นเปิด โดยการจัดเรียงวารสารฉบับปัจจุบัน ตามลำดับอักษรของชื่อวารสาร
2. ผู้ใช้ประสบปัญหาการจัดเก็บวารสารฉบับย้อนหลังในระบบชั้นปิดในระดับที่สูงกว่าปัญหาด้านอื่น

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาสภาพการจัดเก็บวารสาร และทัศนคติของผู้ใช้ต่อการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 แห่ง ได้แก่

1. หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน
3. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
5. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
6. หอสมุดสาขาวังท่าพระ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร

7. สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
8. สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
9. กองห้องสมุด สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
10. สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มี 2 กลุ่ม คือ

1. บรรณารักษ์หัวหน้างานวารสาร หรือบรรณารักษ์ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานวารสารของหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร แห่งละ 1 คน รวม 10 คน
2. ผู้ใช้บริการวารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่งข้างต้น จำนวน 420 คน โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากสถิติจำนวนผู้ทำบัตรสมาชิกของหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปี 2536 ของมหาวิทยาลัย ทั้ง 10 แห่ง ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 60,105 คน โดยใช้ตาราง Table for Determining Sample Size from a Given Population (Krejcie and Morgan, 1970) เป็นเกณฑ์ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ การดำเนินงานจัดเก็บวารสาร และทัศนคติของผู้ใช้วารสาร จากหนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 แห่ง เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย 2 ชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ดังนี้
 - 3.1 แบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สภาพการดำเนินงานจัดเก็บวารสาร ในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 แห่ง โดยแบ่งเป็น 4 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบของวารสารที่จัดเก็บ
 - ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่จัดเก็บวารสาร
 - ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บวารสาร
 - 3.2 แบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการรวบรวมทัศนคติของผู้ใช้วารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ทศนคติที่มีต่อการจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการจัดเก็บวารสาร

4. ทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวิจัย ดังนี้

4.1 แบบสัมภาษณ์ นำไปทดสอบกับบรรณารักษ์หัวหน้างานวารสาร ในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 3 แห่ง ๆ ละ 1 คน รวม 3 คน

4.2 แบบสอบถาม นำไปทดสอบกับผู้ใช้บริการวารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 3 แห่งในข้อ 4.1 แห่งละ 10 คน รวม 30 คน

5. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

5.1 สัมภาษณ์บรรณารักษ์หัวหน้างานวารสารหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร 10 แห่ง จำนวน 10 คน ด้วยตนเองโดยใช้แบบสัมภาษณ์

5.2 แจกแบบสอบถามให้กับผู้ใช้บริการวารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ 10 แห่ง จำนวน 420 คน ทั้งด้วยตนเองและขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่งานวารสารของแต่ละแห่งช่วยแจก โดยจะเก็บข้อมูลเป็นช่วงเวลา ช่วงละ 2 ชั่วโมงต่อวัน โดยวันแรกจะเริ่มแจกตั้งแต่หอสมุดกลางเปิดบริการจนครบ 2 ชั่วโมง และในวันถัดไปจะแจกแบบสอบถามเป็น 2 ชั่วโมงถัดไป และทำเช่นนี้เรื่อย ๆ จนได้กลุ่มตัวอย่างในหอสมุดกลางทั้ง 10 แห่ง ครบตามความต้องการ

6. ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีแจกแจงความถี่

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้วิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer-SPSS/PC+)

7. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายงานผลการวิจัย อภิปราย และเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสภาพการดำเนินงานจัดเก็บวารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐ และทัศนคติของผู้ใช้ต่อการจัดเก็บวารสาร ในด้านสถานที่จัดเก็บ รูปแบบของวารสารที่จัดเก็บ และวิธีการจัดเก็บวารสาร

2. เป็นแนวทางต่อผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย และผู้ปฏิบัติงานวารสาร ในการปรับปรุงระบบการจัดเก็บวารสาร เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงตัวเล่มวารสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกและความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งความรู้สึก
สนับสนุนและคัดค้าน

วารสาร หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ออกเป็นระยะ มีกำหนดออกแน่นอน และออกมากกว่าปีละ
1 ฉบับ ตั้งใจออกต่อเนื่องตลอดไป แต่ละฉบับในชุดใช้ชื่อเรื่องเดียวกัน และมีหมายเลขประจำฉบับ
หรือวัน เดือน ปี กำกับ ครอบคลุมทั้งวารสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ วารสารในรูปแบบ
สิ่งพิมพ์ รูปแบบวัสดุย่อส่วน และรูปแบบฐานข้อมูลซีดี-รอมเอกสารฉบับเต็ม (full text) ทั้งนี้
ไม่รวมถึงหนังสือพิมพ์ และวารสารในรูปคู่มือช่วยค้นคว้าประเภทบรรณานุกรม และสาระสังเขป

การจัดเก็บวารสาร หมายถึง การจัดเตรียมวารสารเพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงตัวเล่มวารสาร
ที่ต้องการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ครอบคลุมถึงสถานที่จัดเก็บ รูปแบบของวารสารที่จัดเก็บ และ
วิธีการจัดเก็บวารสาร

รูปแบบของวารสารที่จัดเก็บ หมายถึง การจัดเก็บวารสาร ในรูปแบบสิ่งพิมพ์ (ฉบับปลีก
ฉบับเย็บเล่ม) รูปแบบวัสดุย่อส่วน (ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช ฯลฯ) และรูปแบบฐานข้อมูลซีดี-รอม
เอกสารฉบับเต็ม

สถานที่จัดเก็บวารสาร หมายถึง บริเวณที่จัดเก็บวารสารเพื่อให้บริการ ซึ่งอาจมีลักษณะ
ที่เป็นห้องอ่านวารสาร (Reading room) ห้องเก็บวารสาร (Stack room) และมุมวารสาร

วิธีการจัดเก็บวารสาร หมายถึง ระบบที่ใช้ในการจัดชั้นบริการ (ระบบเปิด ระบบปิด)
และการจัดเรียงวารสาร (เรียงตามลำดับตัวอักษรชื่อวารสาร เรียงตามการจัดหมู่ ฯลฯ) รวมทั้ง
วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ใช้ในการเก็บวารสาร (กล่อง แฟ้มใส่วารสาร ชั้นวางวารสาร ฯลฯ)